

**СТАТИСТИКИЙН ТУХАЙ ХУУЛЬ /ШИНЭЧИЛСЭН НАЙРУУЛГА/-ИЙН ТӨСӨЛ
БОЛОН ХАМТ ӨРГӨН МЭДҮҮЛСЭН ХУУЛИЙН ТӨСЛҮҮДИЙН ХЭЛЭЛЦЭХ ЭСЭХ
ХЭЛЭЛЦҮҮЛГИЙГ ЯВУУЛСАН ТАЛААРХ ЭДИЙН ЗАСГИЙН БАЙНГЫН
ХОРООНЫ САНАЛ, ДҮГНЭЛТ**

2026 оны 10 дугаар
сарын 14-ний өдөр

Улаанбаатар
хот

Илтгэгч нь: Улсын Их Хурлын гишүүн Г.Очирбат

Улсын Их Хурлын дарга, эрхэм гишүүд ээ,

Монгол Улсын Их Хурлын гишүүн А.Ариунзаяа нарын 7 гишүүнээс 2026 оны 06 дугаар сарын 29-ний өдөр Монгол Улсын Их Хуралд өргөн мэдүүлсэн Статистикийн тухай хуулийн шинэчилсэн найруулгын төсөл болон хамт өргөн мэдүүлсэн хуулийн төслүүдийн хэлэлцэх эсэх асуудлыг Эдийн засгийн байнгын хорооны 2026 оны 10 дугаар сарын 14-ний өдрийн хуралдаанаараа хэлэлцлээ.

Хууль санаачлагч олон улсын хөгжлийн чиг хандлагад нийцсэн статистикийн тогтолцоог бүрдүүлэх, нийгэм, эдийн засгийн хөгжил, төрийн бодлого, төлөвлөлт, шийдвэр гаргахад чанартай, нарийвчлалтай, цаг үеийн шаардлагыг хангасан статистикийн мэдээллээр хангаж өгөгдөлд суурилсан шийдвэр гаргалтын тогтолцоог бэхжүүлэх, статистикийн бие даасан байдал, албан ёсны статистикийн зарчмууд, статистикийн засаглал, мэдээллийн эх үүсвэр, тархаалт, ашиглалт, статистикийн үйл ажиллагааны чанарын хяналт, мэдээллийн нууцлал, хамгаалал, хүртээмжийг сайжруулах үйл ажиллагаатай холбоотой эрх зүйн зохицуулалтыг боловсронгуй болгохоор хуулийн төсөлд тусгажээ.

Хуулийн төсөл батлагдсанаар иргэн, хуулийн этгээдэд нэмэлт зардал үүсэхгүй, харин төрийн байгууллагад зардал үүсэхээр байгаа талаар хууль тогтоомжийг хэрэгжүүлэхтэй холбогдон гарах зардлын тооцооллын тайланд тусгасан байна.

Уг хуулийн төслийг d.parliament.mn цахим сайтад байршуулж, иргэд, олон нийтийн саналыг авч байна.

Байнгын хорооны хуралдаанаар дээрх хуулийн төслийг хэлэлцэх үед Улсын Их Хурлын гишүүн Л.Соронзонболд Статистикийн тухай хуулийн шинэчилсэн найруулгын төслийг дэмжиж байгаагаа илэрхийлж, хуулийн төсөл батлагдсанаар аж ахуйн нэгжүүдээс гаргадаг давхардсан тайлан, мэдээллийг хэрхэн бууруулах, иргэдийн хувийн мэдээллийг статистикийн зориулалтаар ашиглахдаа уг мэдээллийг хэрхэн хамгаалах талаар, аж ахуйн нэгжүүд санаатайгаар, худал мэдээлэл хүргүүлсэн бол ямар хариуцлага тооцох, статистикийн мэдээллийг улс төрийн болон бусад зорилгоор өөрчлөн тайлбарласан бол ямар арга хэмжээ авах талаар, Нийтийн мэдээллийн ил тод байдлын тухай хууль болон энэ хуулийн төсөлд заасан мэдээлэл татах эрхүүд нь аж ахуйн нэгжийн үйл ажиллагаанд нөлөөлөх асуудал үүсэх эсэх, нотолгоонд суурилсан статистикийн мэдээллийг салбарын бодлоготой уялдуулсан зохицуулалт тусгагдсан эсэх, аж ахуйн нэгж, байгууллагууд статистикийн мэдээллийг бизнесийн үйл ажиллагаандаа ашиглах боломжийг бүрдүүлсэн эсэх талаар, Улсын Их Хурлын гишүүн Ч.Анар хуулийн төсөлд хүний хувийн мэдээлэлтэй холбоотой зохицуулалт тусгагдсантай

холбогдуулан хуулийн төслийг дагалдуулан Хүний хувийн мэдээлэл хамгаалах тухай хуульд холбогдох өөрчлөлт оруулсан эсэх, үүнтэй холбоотойгоор ямар дүгнэлт гарсан талаар, мөн төрд байгаа иргэний эмзэг болон хувийн мэдээллийг энэ хуулиар хэрхэн хамгаалж байгаа талаар, Улсын Их Хурлын гишүүн Б.Заяабал Статистикийн тухай хуулийн шинэчилсэн найруулгын төсөл болон Өгөгдлийн тухай хуулийн төслүүдийн уялдаа хэрхэн хангагдаж байгаа талаар асуулт асууж, хариулт авлаа.

Хуулийн төслийг хэлэлцэх үед Улсын Их Хурлын гишүүн Ч.Анар төрд байгаа статистикийн мэдээлэл, өгөгдлийг эдийн засгийн эргэлтэд оруулах замаар бизнес эрхлэгчид үйл ажиллагаандаа ашиглаж зөв шийдвэр гаргах нөхцөлийг бүрдүүлэх нь зүйтэй талаар, Улсын Их Хурлын гишүүн С.Эрдэнэбат Үндэсний статистикийн зөвлөлд төрийн байгууллагын төлөөллөөс гадна мэргэжлийн бүрэлдэхүүнийг нэмж оруулах, Үндэсний статистикийн хорооны даргыг Улсын Их Хурлын дарга санал болгож томилдог байдлыг өөрчлөх, хүн амын амьжиргааны доод түвшинг тогтоохдоо Үндэсний статистикийн хороо холбогдох мэргэжлийн байгууллага, субъектүүдээс ирүүлсэн саналд үндэслэн тухай бүр шинэчлэн тогтоодог байх зохицуулалтыг хуулийн төсөлд тусгах нь зүйтэй талаар, мөн баялгийн тэгш бус хуваарилалт, эдийн засгийн өсөлт, төрийн өмч, худалдан авалт зэрэг бодлогын шийдвэр гаргахад шаардлагатай статистик мэдээллийг зохих аргачлалын дагуу гаргадаг байх асуудлаар байр сууриа илэрхийлсэн болно.

Монгол Улсын Их Хурлын чуулганы хуралдааны дэгийн тухай хуулийн 35 дугаар зүйлийн 35.11 дэх хэсэгт "... Байнгын хорооны хуралдаанаар хуулийн төсөл, хамт өргөн мэдүүлсэн төсөл тус бүрийг үзэл баримтлалын хүрээнд дэмжих эсэх асуудлаар ил санал хураалт явуулна ..." гэж заасны дагуу санал хураалт явуулахад Статистикийн тухай хуулийн шинэчилсэн найруулгын төслийг 60.0 хувиар, уг хуулийн төсөлтэй хамт өргөн мэдүүлсэн Нийтийн мэдээллийн ил тод байдлын тухай хуульд нэмэлт оруулах тухай хуулийн төслийг 60.0 хувиар, Монгол Улсын засаг захиргаа, нутаг дэвсгэрийн нэгж, түүний удирдлагын тухай хуульд нэмэлт оруулах тухай хуулийн төслийг 60.0 хувиар, Төв банк /Монголбанк/-ны тухай хуульд өөрчлөлт оруулах тухай хуулийн төслийг 60.0 хувиар, Эрүүл мэндийн тухай хуульд өөрчлөлт оруулах тухай хуулийн төслийг 56.0 хувиар, Байгаль орчныг хамгаалах тухай хуульд нэмэлт, өөрчлөлт оруулах тухай хуулийн төслийг 60.0 хувиар, Боловсролын ерөнхий хуульд өөрчлөлт оруулах тухай хуулийн төслийг 60.0 хувиар, Нийгмийн даатгалын ерөнхий хуульд нэмэлт, өөрчлөлт оруулах тухай хуулийн төслийг 60.0 хувиар, Санхүүгийн зохицуулах хорооны эрх зүйн байдлын тухай хуульд нэмэлт, өөрчлөлт оруулах тухай хуулийн төслийг 60.0 хувиар, Төсвийн тухай хуульд нэмэлт оруулах тухай хуулийн төслийг 60.0 хувиар, Төрийн албаны тухай хуульд нэмэлт оруулах тухай хуулийн төслийг 60.0 хувиар, Монгол Улсын яамны эрх зүйн байдлын тухай хуульд нэмэлт, өөрчлөлт оруулах тухай хуулийн төслийг 60.0 хувиар, Засгийн газрын агентлагийн эрх зүйн байдлын тухай хуульд нэмэлт, өөрчлөлт оруулах тухай хуулийн төслийг 56.0 хувиар, Хууль хүчингүй болсонд тооцох тухай хуулийн төслийг 60.0 хувиар, Статистикийн тухай хуулийг дагаж мөрдөх журмын тухай хуулийн төслийг 64.0 хувиар буюу Байнгын хорооны хуралдаанд оролцсон гишүүдийн олонх үзэл баримтлалын хүрээнд хэлэлцэхийг тус тус дэмжиж, чуулганы нэгдсэн хуралдаанаар хэлэлцүүлэх нь зүйтэй гэж үзлээ.

Улсын Их Хурлын эрхэм гишүүд ээ,

Статистикийн тухай хуулийн шинэчилсэн найруулгын төсөл болон хамт өргөн мэдүүлсэн хуулийн төслүүдийг үзэл баримтлалын хүрээнд хэлэлцэх эсэх хэлэлцүүлгийг явуулсан талаарх Эдийн засгийн байнгын хорооны санал, дүгнэлтийг хэлэлцэн шийдвэрлэж өгөхийг Та бүхнээс хүсье.

Анхаарал хандуулсанд баярлалаа.

**ЭДИЙН ЗАСГИЙН БАЙНГЫН
ХОРООНЫ ДАРГА**

Б.ЗАЯАБАЛ